

56 ŐSZÉN KILENC ÉVES VOLTAM

ÍRTA: Gimesi Zsuzsanna

1956 őszén 9 éves voltam. Legerősebb emlékem, hogy érzékeltem a felnőttek izgatottságát, félelmét, várakozását, láttam az utcánkban a házakra irányított orosz tankokat, hallottam, milyen nagy szerencse, hogy nem vették észre a szomszéd utcában egy közeli „sufniban” rejtőző szabadságharcosokat, mert az oroszok mindent szétlőttek volna – minket is. Ugyanakkor biztonságban is éreztem magamat a szüleimmel. A forradalom reményteljes napjaiban, hallottuk a rádióban Ravasz László református püspököt a Kálvin téri templom szószékén, ennek szüleinek nagyon örültek, és én is éreztem, hogy ez jó dolog. De véres emlékeket is megőriz az idő, mert emlékszem a napra amikor hozták a hírt, hogy a MÁV telepen egy fiú kinézett a tetőtéri ablakon és meglátták az orosz katonák. Bementek a házba. A lakókat összegyűjtötték, kiválasztották a fiút. Hiába mondta, hogy csak kíváncsiságból nézett ki a tetőablakon, felvitték a padlásra, odakötözték a kéményhez és felgyújtották. A ház teteje a fiúval együtt a lángok martaléka lett. Vagy a mai Adria utcában lakott a kerületben jól ismert és megbecsült Morvai tetőfedő család egyik tagja, akinek – vállalkozó lévén – telefonja is volt. 1956-ban kevés embernek lehetett telefonja, így sokan jártak oda a környékről. Szemben volt az orosz katonai kórház. Az orosz katonáknak feltűnt, hogy sokan járkálnak ki-be a kapun, és egyik alkalommal lelőtték a házigazdát. Tüdőlövést kapott. Három hónapig kínlódott halála előtt. Emlékszem még arra is, hogy volt két óránk a lakásban, amelyek negyed óránként ütöttek, de mivel az egyik sietett, a másik késett, szinte folyamatosan ütöttek a faliórák, az egyik úgy, mint a londoni Big-Ben. Nehogy belőjenek az ablakon a

kihallatszó bim-bamozásra – mondták szüleim, és megállították mind a két órát. Megállt az idő. Csöndben kell lenni. Azt hiszem, sokan próbáltak meg akkoriban láthatatlanná válni, egyszerűen a túlélésért. Eközben hatalmas dübörgéssel jöttek a harckocsik és a katonai autók az utcánk végén álló „orosz kórház”-hoz. Az emberek számolták és ebből következtettek a sérült katonák számára. Meg arra is, hogy mi várható. Vártuk a híreket, zavarták a Szabad Európa rádió adását. Pestújhegyen élő nagybátyám fejébe repesz állt a városban. Később az orvos megmondta, két esélyes egy ilyen műtét. Nem várta meg... így voltak a forradalomnak későbbi áldozatai is.

